

Obsah

Úvod k novému, přepracovanému vydání /11

Návod ke čtení (Poznámka autorů) /13

Kapitola 1

O PŘIROZENOSTI ŽIVLŮ A ŽIVELNÉ PODSTATĚ

ŽIVÝCH TĚL /15

1.1 Tělesa a těla /15

1.2 Živel – aneb Chvála češtiny /17

1.3 Bezmeznost živlů – *apeiron* /20

1.4 Živelnost a život /21

1.5 Spontaneita – svrchovanost – božství /22

1.6 Dynamická skutečnost: živly jako možnosti a mocnosti /24

1.7 Patrnost – odlišnost – oddělenost: struktury chaosu /26

1.8 Život, živly a řád podob /28

1.9 Zjevnost živlů /30

1.10 Modelování živlů /33

1.11 Transmutace v alchymii /42

1.12 Zednářská racionalizace /46

1.13 Za živly do hlubin duše /52

1.14 Archetypy a živly /56

1.15 Výzva závěrem /63

Kapitola 2

HLUBINY NEVĚDOMÍ

Voda jako archetyp ekologického myšlení /65

2.1 Co naznačují dějiny filosofie /65

2.2 Vše plyne /66

2.3 Jak voda řeší problémy /68

- 2.4 Voda i nevědomí jako ženský princip /70
- 2.5 Voda jako Duše /70
- 2.6 Život na rozhraní chaosu a řádu /71
- 2.7 Umění kormidelnické /72
- 2.8 Tekutost *tao* /74
- 2.9 Fyzika Venuše a fyzika Marsu /77
- 2.10 Živly a člověk /80
- 2.11 Odpověď vody /81
- 2.12 Poselství potopy /82
- 2.13 Hlavou proti vodě? /84

Kapitola 3

PLAMEN ŽIVOTA

Oheň jako archetyp ekologického myšlení /89

- 3.1 Existuje oheň? /89
- 3.2 Dva řády skutečnosti /90
- 3.3 Oheň a světlo poznání /91
- 3.4 Mystérium ohně /92
- 3.5 Myšlení jako oheň /93
- 3.6 Od ohně ke světlu /95
- 3.7 Oheň v jeskyni /97
- 3.8 Božství ohně /99
- 3.9 Planu – tedy jsem /101
- 3.10 Podíl ohně na polidštění člověka /103
- 3.11 Zkrocení ohně? /104

Kapitola 4

(VZ)DUCH NAD VODAMI

Vzdušný živel jako archetyp ekologického myšlení /107

- 4.1 Dech a Duch /107
- 4.2 Hlediště i jeviště /108
- 4.3 Filosofická tradice /110
- 4.4 Pneuma /112
- 4.5 Tonos /113
- 4.6 Hexis /123

- 4.7 Hégemonikon /126
- 4.8 Biblické zjevení /130
- 4.9 Židovská mystická tradice /134

Kapitola 5

SKRYTÁ PRAVDA ZEMĚ

Země jako archetyp ekologického myšlení /145

- 5.1 Starý a nový mýtus Země /145
- 5.2 Zrození bohů /147
- 5.3 Propastnost Země /149
- 5.4 Matka Země /153
- 5.5 Podoba země /154
- 5.6 Tvar země /157
- 5.7 Horizont /158
- 5.8 Dobývání země /163
- 5.9 Ženská pravdivost země /166
- 5.10 Země – stín filosofie /168
- 5.11 Tvar, hmota, prázdnota /171
- 5.12 Hledání ztracené země /174

PŘÍLOHY

Čítanka pro ty, které živlové myšlení zaujalo a mají chuť je nadále hledat a používat /177

Příloha 1

NEBE NAD NÁMI

Živly ve zvěrokruhu. Astrologie jako příklad použití živlového jazyka /181

Příloha 2

ŽIVLY VÝCHODU

Východní tradice a živlové vnímání skutečnosti /195

Příloha 3

NIETZSCHE O VELKÝCH UDÁLOSTECH

Živly v díle Friedricha Nietzscheho /207

Příloha 4

SLAVNOST ŽIVLŮ

aneb mystérium Vzniku za „Klasické Valpuržiny noci“

Oslava přírody a přirozenosti v Goethově tragédii

Faust (2. jednání II. dílu tragédie, verše 7005–8487) /243

Literatura /309

Rejstřík /313